

В. В. Отрощенко

Культурний шар

КУЛЬТУРНИЙ ШАР – товща ґрунту на стаціонарній археологічній пам'ятці, що містить сліди життєдіяльності людини. Є об'єктом археол. розкопок. Товщина (потужність) К. ш. може сягати від 1 см (нитк. шар) до десятків метрів, залежно від тривалості й інтенсивності перебування на певному місці населення. Він формується на давній денній поверхні в результаті археологізації решток активності людських популяцій – побут. відходів. Характер та особливості залежать від природ. умов і людського фактора. Зазвичай К. ш. прихований під шаром гумусу й позначений на профілях зачисток градацією кольорів та вкрапленнями твердих фракцій (включно з [артефактами](#)). Наявність стратиграфії дозволяє вирізняти у його межах певну послідовність нашарувань, іноді розділених стерил. прошарками (результат стихій. лих чи воєн). Такі пам'ятки називають багатошаровими. Давню денну поверхню нижче К. ш. становить материк – геол. субстанція (глина, лес, камінь), що не зазнала впливу людини.

Рекомендована література

1. Методика полевых археологических исследований. Москва, 1983.

Покликання на статтю:

Культурний шар / В. В. Отрощенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-51484>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).